

“ԹՈՂ ՏՈՒԷՔ ՄԱՆԻ ՏՂՈՅԸ ՈՐ ԻՆՍԻ ԳԱՆ.” ՂՈՒԿ. ԺԸ. 16.

ՀԱՏՈՐ ԻԶ.

ԿՈՍՏԱՆԴՆՈՒՊՈԼԻՍ, ՆՈՅՆԵՄԲԵՐ 1, 1897

ԹԻԻ 11

ՆԻԱԿԱՐԱ

Նիակարա գետը իրի լիճը կը կապակցէ Օնթարիո լճին հետ։ Այս լիճերը իրարմէ 33 մղոն հեռի են։ Բա՛նառա անոնց մէկ կողմն է և Միացեալ Նահանգները միւս կողմը։ Նիակարայի ջրվէժները ամենէն հուշակաւոր ջրվէժներն են աշխարհիս մէջ։ Պատճառը չէ 160 ոտք (իբր 50 մեթր) բարձրութիւնը ուրկէ ջուրը վար կը թափի, հապա՛ գետին մեծութիւնը և ջուրին ամբաւ քանակութիւնը։ Այս ջրվէժներէն վար կը թափին ոչ միայն իրի լճին ջուրերը, այլ նաև աւելի մեծ լիճերուն, Հրատընի, Միչիկընի

և Սի. փերիյըրի, ջուրերը։ Ջրվէժներ գէթ ամբողջ օր մը նուիրէ։ Պէտք է թուն վերը՝ գետը շատ արագ կը վաղէ, վասն զի մինչև հոն, այսինքն մղոն մը տեղ, հետզհետէ կը ցածնայ 32 ոտք։ Ջրվէժներէն ճիշդ վերը գետին լայնքը 1,000 մեթր է, և վարի խորունկ վիճին լայնքը նեղնալով 1,000 ոտք է։ Ջրվէժները կղզիի մը միջոցաւ երկու մասերու կը բաժնուին, այսինքն՝ Ամերիկեան ջրվէժներու, որոնք պատկերին ձախ կողմը կը տեսնուին, և Բանատական կամ Պայտաձև ջրվէժներու։ Իսկ աւելի մեծ ջրվէժները ուղղակի պատկերին ճակատը կ'երևնան։

Ջրվէժներն այցելողը պէտք է միշտ

գէթ ամբողջ օր մը նուիրէ։ Պէտք է որ առտուանց արշալոյսին ճամբայ ելլէ, և իրիկունը, մինչև որ լուսնի կամ աստղերուն լոյսը երևան ելլէ, պէտք է որ պառտի և գիտէ զանոնք, որպէս զի ընդունի այն սլառաձաճ տպաւորութիւնը զոր ներշնչելու յարմար է Աստուծոյ այս մեծ սքանչելիքը։

Գետին գոռումը կրնայ լաւիլ քսան մղոն հեռաւորութենէ։ Մօտ տարիներուս մէջ ջրվէժները գործածուիլ սկսան մարդոց պէտքերը լեցնելու իրեն գործանոցներու շարժիչ զօրութիւն։

ԿԱՐԱՊ

Մեծ թռչուններուն մէջ կարապն է ամենէն գեղեցիկը: Մասնաւորապէս լողացող թռչուն է: Ուշի կողմանէ կրնայ բաղդատուիլ արծիւին հետ: Կ'ըսուի թէ չափահաս կարապը կրնայ

հինգ կամ վեց շաբաթ կը նստի: Կրնայ իր կռնակը կակուղ ապահով օրորոց մը ձեւացնել, իր թևերը քիչ մը բարձրացնելով օրորոցին եզերքներ ձեւացնելու համար, որպէս զի իր ձագերը ջուրէն անցընէ երբ տակաւին սորված չեն լողալ:

Սիսակ շատ աշխատեցաւ զանիկա ձեռք բերելու համար: Ընտրած էր ճառախօսութեան շատ հրապուրիչ և աղդու ոճով նիւթ մը և ժրջանու թեամբ վարժութիւն կ'ընէր: Առտուանց, կէս օրին և իրիկունը մեծ կարմիր ամբարանոցին քովէն անցնող

ները կը լսէին ատենախօսութեան վարժութիւն ընող այդ տղին ձայնը: Կովերը և ձիերը այնպէս սովորած էին անոր ատենախօսելուն, որ զարմանքով վեր կը նայէին երբ լուիկ մը ամբարանոց կը մտնէր. և թաւամազ ծեր շունը անտարակոյս կը հաչէր ամէն մէկ բառին համար եթէ միայն կարող ըլլար հասկընալ:

Վերջապէս եկաւ մրցման առաւօտը: Բսան ծնողքներ հետաքրքրութեամբ կը տատանէին իրենց նստարաններուն վրայ, ամէն մէկը պատրաստ ծափահարելու երբ իրենց մանչը կամ աղջիկը ստանար մրցանակը: Տասը մրցակիցներ, ամէն մէկը մետալը ստանալու վստահ անձկութեամբ կը նայէին քովի սենեակէն: Հետաքրքրութեամբ և անհամբեր կը սպասէին լսել դատաւորներուն վճիռը թէ ո՞վ մրցանակին արժանացած էր: Վերջապէս լսեցին դատաւորներուն յայտարարութիւնը տասը մանչեր և աղջիկներ շունչերնին բռնած, անոնցմէ մէկը յուզմամբ և մեծ ցնծութեամբ, և իննը՝ յուզմամբ բայց ոչ թէ ցնծուն յուզմամբ:

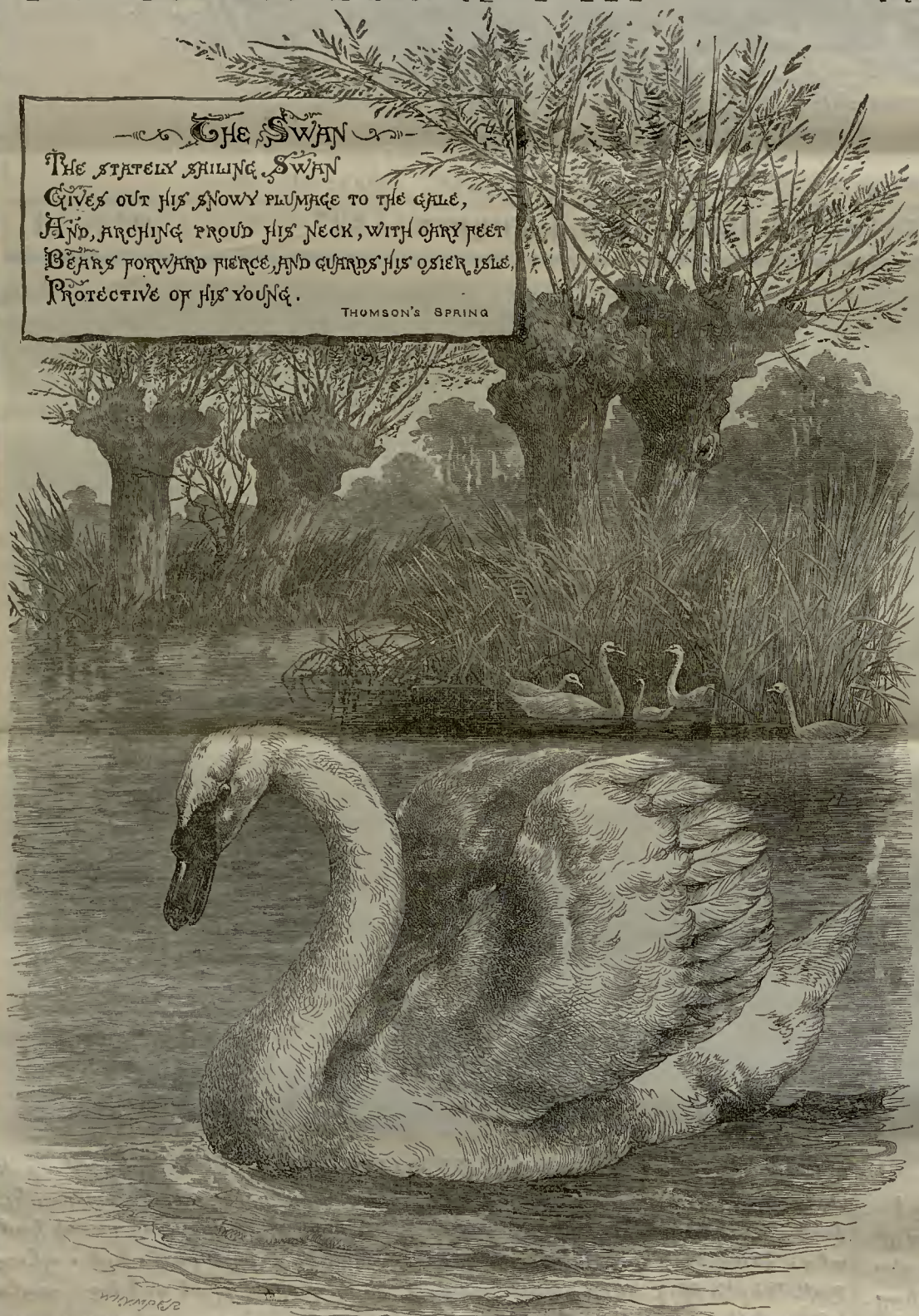
Մետալը — այն փառաւոր մետալը, որուն համար Սիսակ իր բոլոր առնական կարողութիւնովն աշխատած էր — պիտի ընդունէր կարճ շրջադեբստով փոքրիկ աղջիկ մը: Տղէ մը կամ գէթ դասընկերէ մը յաղթութիւնը բաւական դժուար պիտի ըլլար, բայց, ո՛հ, զրկուիլ իր բոլոր փառաւոր երազէն տասներեք տարեկան և իններորդ կարգէն եղող աղջիկի մը ձեռքով, անտանելի էր:

Սիսակ որ չկրցաւ շնորհաւորութիւններ ընդունիլ որոնց կ'ակնկալէր, տղոց բազմութեան հետ մէկդի զնաց սուլելով և կատակներ ընելով և երևութապէս ինքզինք զուարթ ցուցնելով, բայց ներսուանց սաստիկ տըխրած էր:

THE SWAN

THE STately SWAN
GIVES OUT HIS SNOWY PLUMAGE TO THE GALE,
AND ARCHING PROUD HIS NECK, WITH ORNY FEET
BEARS FORWARD PIERCE, AND GUARDS HIS OSIER ISLE,
PROTECTIVE OF HIS YOUNG.

THOMSON'S SPRING

իր թևին մէկ հարուածովը կտորել մարդու մը բաղուկը: Կարապը շատ կը սիրէ հանդարտ և շուք ջուրերը, և գլխաւորապէս հիւսիսային լայնութեան մէջ կը դսնուի: Լճի վրայ զուտ ճերմակ կարապներու երամի մը լողալը ամենէն գեղեցիկ բանն է մարդագետնին մէջ:

Կարապը իր հաւկիթներուն վրայ

ՅԱՂԹՈՒԹԻՒՆ ՊԱՐՏՈՒԹԵԱՆ ՄԷՋ

Սիսակ ծոյլ տղայ մըն էր, բայց երբ մէյ մը բան մը ընել որոշէր, ա՛լ անշուշտ ի դործ կը դնէր: Հաստատ միտքը դրաւ որ բարձրագոյն դպրոցին ատենախօսութեան մրցանակը ստանայ, և տէր ըլլայ չքեղ նոր հեծանիւի մը շոր իր հօրեղբայրը խոստացած էր զինքը խրախուսելու համար:

Հետևեալ գեղեցիկ առաւօտը երբ արթնցաւ, սրտին վիշտը նորէն եկաւ գտաւ զանիկա: Շքեղ նոր հեծանիւր չկատարուած երազ մը պիտի մնար: Եւ մէյմ'ալ երբ պիտի դար մրցման օրը:

Յանկարծ նոր խորհուրդ մը եկաւ միտքը: Իր վարժապետները շաբաթներով և ամիսներով աշխատած էին կրթել զինքը և պատրաստել այդ մրցմանը: Այս առաջին անգամն էր որ փորձը կատարուեցաւ վրան:

«Ես դպրոցին մէջ շատ անհոգութիւն ըրի», ըսաւ ինքնիրեն, «եթէ երբեք ատենախօս չեմ կրնար ըլլալ, գէթ կրնամ սորվիլ դասերս»: Եւ համոզուելով թէ իր ընտանիքին նախատինք ըլլալէ զերծ կրնար մնալ ժրջանութեամբ աշխատելով միայն, սկսաւ աշխատիլ: Սերտողութեան համար որոշուած ժամանակը պէտք էր սերտողութեան տալ ամբողջ: Երբ այսպէս ըրաւ, տեսաւ որ առաջուրէն աւելի դիւրին կը գտնէր աշխատութիւնը: Նոր եռանդով ա՛յնպէս սկսաւ աշխատիլ դասերուն սերտողութեանը, ինչպէս առաջ չէր աշխատած երբեք: Իրաւ, թէ պէտ փայլուն ուսումնական մը չեղաւ, բայց իր քննութիւններն անցուց վստահելի կերպով, և ժամանակին ընթացաւարտ եղաւ չափաւոր պատիւներով:

Տարիներն անցան, մանկութեան ժամանակի պարտութիւնը շատոնց մոռցուած էր: Սիսակ սաստիկ աշխատող երիտասարդ մը եղաւ և գործի մարդ մը, բոլոր կարողութիւնովը պարապելով իր գործերուն: Խնդիր մը յերևան եկաւ որ Սիսակի աչքին կենսական կարևորութիւն ունեցող բան մը կ'երևնար. և Սիսակ իր քաղաքաւիցիներէն բազկացած ունկնդիրներու առջև կանգնելով արտայայտեց իր համոզումները:

Ո՛հ, այն ատեն տեսնուեցաւ իր վարժութիւններուն արդիւնքը: Բազմութեան առջև երևնալու բոլոր սուկումները յաղթուած էին ա՛յնչափ ժամանակ առաջ ըրած մանկական կրթութիւններուն շնորհիւ: Առանց շուարեւու և անյողողող կարող էր կայնելու և ատենախօսելու իր հակառակորդներուն առջև: Իր դաստիարակեալ միտքը որ յստակօրէն ըմբռնած էր իրողութիւնները, նիւթիւն ամէն կողմին ծանօթացած էր: Կը ջանար ճշմարտութեան համար և ոչ թէ փառքի համար, և վերջապէս նպատակակէտին զարկաւ և փառքին

ալ տիրացաւ: Թարգման հանդիսացաւ իր չորս կողմը գտնուող ժողովրդին, և ընդունեց անոնց մեծաւորանքները զոր կարող էին տալ:

Ի՞նչ պիտի ըլլար արդիւնքը եթէ այն կանուխուան մրցման մէջ շահէր մրցանակը: Հաւանականապէս սա պիտի ըլլար. աւելի ժամանակ պիտի տար ատենախօսութեան վարժութեան և աւելի անսկիւթ պիտի ըլլար իր դասերուն: Թերեւս պատիւներ պիտի ընդունէր և յետոյ պիտի մոռցուէր: Վասն զի ձեռքը գտնուած գործին զանցառութիւն ընողը երբեք մնայուն փառքի չտիրանար:

Այսպիսի մրցումներու մէջ՝ միայն մէկ անձ կրնայ ստանալ մրցանակը, բայց իսկական վարձքը աշխատելու կարողութիւնն է: Ամենէն ստորին համարուած անձը կրնայ ամենէն աղէկ բանը ձեռք բերել: Սիսակի համար,

խոցել վաղած ժամանակը: Այս, ի՞նչ ալ ըլլար բոբողոնին համար, աղէկ զբօսանք էր մարդուն և անոր ձիուն համար:

Ա. Կ. Ն. Վ. Ա. Ն. Ի. Պ. Ե. Ս. Պ. Ա. Ս. Պ.

«Անոր անունը իրենց ճակատներուն վրայ պիտի ըլլայ» Յայտ. Ի. Բ. 4.

Երբ անգամ մը հայրենիք, Ամերիկա, գացի, օր մը կէս օրէն ետեւ ցերեկեայ դպրոց մը այցելեցի. և երբ չորս կողմն նայեցայ հոն հաւաքուած աղոյ վրայ, անոնց դէմքերը ինծի ընտանի երեցան ընդհանրապէս, և կրնայի ըսել թէ անոնցմէ ոմանք ուրի՛ւ զաւակներ էին, վասն զի շատ կը նմանէին իրենց ծնողներուն: Անոնց ճակատներուն և երեսներուն վրայ կարծես թէ գրուած էին անունները այն մանչերուն և աղջիկներուն, որոնց հետ ուսած և խաղացած էի գրեթէ

քսան տարիներ առաջ: Գրիտոս կ'ըսէ թէ իր հաւատացեալները պիտի ծառայեն իրեն, և պիտի տեսնեն իր երեսը, և իր անունը անոնց ճակատներուն վրայ պիտի ըլլայ: Ուրիշ տեղ մը կ'ըսէ, թէ անոնց վրայ որ կը յաղթեն՝ պիտի գրէ իր Աստուծոյն անունը և իր նոր անունը, և Աստուծոյ քաղաքին, նոր երուսաղէմին, անունը. այն քաղաքին՝ որուն կը վերաբերին և դէպ ուր կը ճամբորդեն այսպիսիները: Եթէ այս նշանները անոնց ճակատներուն վրայ են և պարզ կը տեսնուին, ուրեմն մարդիկ անշուշտ պիտի ճանչնան թէ մենք որո՛ւ կը վերաբերինք և ո՛ւր կ'երթանք:

Երբ կայէն հեռացաւ Տէրօյը ներկայութենէն, անոր վրայ նշան մը գըրուեցաւ, թերեւս ճակատին վրայ, այնպէս որ զանիկա ամէն տեսնող ճանչնար թէ մարդասպան էր:

Եղելիկէլ մարդարէն իր տեսիլքներէն մէկուն մէջ տեսաւ վեց մարդիկ որ իրենց ձեռքերը սուր դէնքեր ունէին, և անոնց մէկը մեղանով լեցուն

ինչպէս թերեւս նաեւ մեզմէ շատերուն համար, տարբեր շատ մը մրցումներու մէջ, պարտութենէն օրհնութիւն յառաջ եկաւ:

ԲՈԲՈՂՈՆԻ ՈՐՍՈՐԴՈՒԹԻՒՆ

Ամերիկեան բոբողոնը կամ պիղոնը, որուն մէկ աղուոր պատկերը կը տեսնէք հոս, առաջ մեծ բազմութիւններով կը գտնուէր Միացեալ Նահանգաց արեւմտեան մասին մէջ. բայց հիմա անոր ցեղը գրեթէ անհետացած է: Բոբողոնը առ հասարակ մեծ երամակներով կը պտըտէր, և փորձ որ սորդները շատ դիւրութեամբ կրնային անոնցմէ մէկ քանին սպաննել: Մինչև անգամ եթէ երամակը ցրուած ըլլար, հեծեալ որսորդ մը բոբողոնի մը հասնելու և զանիկա սպաննելու դժուարութիւն չէր կրեր, վասն զի ընտիր ձի մը կրնար անոնցմէ արագ վազել և հասնիլ անոնց, և Հնդիկ որսորդ մը կրնար կենդանին նիզակով

կաղամար մը ունէր։ Աստուած ըսաւ անոր որ երթայ պարտի Երուսաղէմի մէջ և նշան մը դնէ անոնց ճակատն երուն վրայ որոնք կը հառաչէին և կուլային՝ այն երկրին մէջ իրենց դործած մեղքերուն վրայ։ Այնուհետև միւսներուն ըսուեցաւ որ երթան սպաննեն բոլոր անոնք որ նշան չէին կրեր իրենց ճակատներուն վրայ։

Եթէ ամբողջ շաբաթ մը ձեր ետեւէն պտըտիմ և աղէկ դիտեմ ձեզ, և լսեմ ձեր բոլոր խօսածները, կարծեմ պիտի կրնամ ըսել թէ դուք Բրիտանիոյ նշանը ձեր վրայ կը կրէք թէ ոչ։ Բայց եթէ ես չեմ կրնար այսպէս դիտել ձեզ, կայ Մէկը որ կրնայ և կը դիտէ։

Երբ անգամ մը ճամբորդութիւն կ'ընէի, կայարանէն օտարական մը եկաւ շողեկառք մտաւ, և յանիրաւի նստաւ ճամբորդի մը նստարանին վրայ։ Բայց մարդը ա՛յնպէս խոհեմութեամբ և հեղուկութեամբ վարուեցաւ, որ «Այդ մարդը ճշմարիտ քրիստոնէայ է» ըսի ինքնիրենս։ Յետոյ հասկըցայ որ շատ չիտակ կարգացած էի Յիսուսի անունը ճակատին վրայ։

Երբեմն կը սխալինք այս բանին մէջ, բայց երբ Բրիտանիոյ անունը յատակ կերպով կը դրուի մարդու մը ճակատը, ուրիշներ ընդհանրապէս կը գիտնան։ Չեղմէ ոմանց երեսներուն վրայ կը տեսնեմ այս նշանը և կը հասկնամ թէ Մեծ Թագաւորին ծառաներն էք և դէպ ի երկնային քաղաքը կը ճամբորդէք։ Բայց ձեզմէ ոմանց վրայ այս նշանը ազօտ և աննշմարելի է, այնպէս որ մարդ վստահ կերպով չգիտնար թէ ձեր վրայ նշան կայ թէ ոչ։

Փոքրիկ տղայ մը ըսաւ ուրիշի մը, «Կը լսեմ թէ եղբայրդ Աշոտ քրիստոնէայ եղեր է, այնպէ՞ս է»։ «Չեմ գիտեր» պատասխանեց միւսը, «այնպէս կ'ըսեն, բայց ես պիտի փորձեմ և հասկնամ»։ Ուստի սկսաւ ներել և անհանգիստ ընել իր եղբայրը։ Կուտըրտեց անոր խաղաղիկները, չարչարեց անոր շունը և ուրիշ գէշ բաներ ըրաւ։ Բայց Աշոտ չբարկացաւ, և փոխորէն չարիք չըրաւ անոր։ Այն առիթն եղբայրը ըսաւ իրեն հարցնող տղին, «Աշոտ ճշմարիտ քրիստոնէայ է, փորձեցի զանիկա և գիտեմ»։

Կը տեսնէք թէ Յիսուս իր անունը Աշոտի ճակատին վրայ գրած էր։ Դուք Թագաւորին ծառաներէն էք։ Ուրիշներ, նայելով ձեր գործերուն և կեանքերուն վրայ, կը տեսնեն Անոր անունը ձեր ճակատներուն վրայ գրուած։

ԿԱՊԻԿ ՈՒՆԿՆԴԻՐՆԵՐ ԵԿԵՂԵՑԻՄ ՄԵՋ

Տղաք, շատ տարօրինակ պիտի թուի տեսնել խումբ մը կապիկներու եկեղեցի դալը քարոզ լսելու համար, այնպէս չէ։ Եւ սակայն Պատ. Ճէյքըպ Չէյմպըրլէն, Հնդկաստանու միսիոնար մը, իր վարկածով Մայայի Մէջ անուն գիրքին մէջ իր պաշտամունքներէն մէկուն տեսնել պատահած այս պիտի նորօրինակ դէպքի մը պատմութիւնը կը դնէ։ Օր մը կը քարոզէր Հնդկաստանի մէկ գիւղին փողոցին մէջ։ Եւ սապէս կը պատմէ իր այդ տարօրինակ ունկնդիրներուն վրայ։

«Փողոցին դիմացը գտնուած տուններուն ետեւը երկար կարգ մը ծառեր կային, որոնց ճիւղերը տափակ տանիքներուն վրայ կը տարածուէին։ Երբ դիպուածով աչքերս վեր վերցուցի, տեսայ որ այս ծառերուն ճիւղերէն շատը կը սկսէին ծռիլ վար դէպ ի տանիքները, և ահա քանի մը ծեր կապիկներ կը նայէին տերեւներուն մէջերէն։ Շուտով անոնցմէ ոմանք վարցադնէին տեսնելու համար թէ փողոցին մէջ գտնուող իրենց «մեծ եղբայրները» ինչո՞ւ համար կայնեն և ա՛յնքան մտադրութեամբ կը նայէին այս ծերմակ մարդոց որ կը կենային բեմին վրայ։ Հողաբլրին վրայ ցատկերով նստան իրենց ետեւի ոտքերը կախած՝ և աչքերնին տնկած քարոզչին կը նայէին, ինչպէս կը տեսնէին թէ հոն գտնուող մարդիկը կը նայէին։

Ուրիշ կապիկներ ալ անոնց հետեւեցան մինչև որ երկար շարք մը կապիկներ նստան հողաբլրին վրայ։ Վերջէն եկողները, կը տեսնէին որ հողաբլրին ետեւէն կը քայլէին և իրենց նստելու համար բաւական լայն տեղ մը կը վնասուէին։ Երբ չէին գտնել իրենց նստելու բաւող տեղ մը երկու կապիկներու մէջտեղ, որոնք արդէն նըստած էին, ձեռքերնին կ'երկնցնէին և մէկ կողմ կը հրէին զանոնք և իբր թէ կ'ըսէին, «Հաճեցէք քիչ մը մէկ կողմ նստիլ, մեզի ալ տեղ ըրէք»։ Մինչև որ նստարանը լեփեցուն եղաւ։ Դիտեցի որ շատ մը մայր կապիկներ իրենց պզտիկներն ալ հետ բերած էին եկեղեցի։ Այս մանուկ կապիկները իրենց մօր աղդրին վրայ կը նստէին, և նա իր ձեռքով զանոնք գրկած էր ճիշդ ինչպէս կ'ընեն մարդիկ։ Բայց յայտնի էր թէ քարոզը շատ բարձր էր այս փոքրիկներուն համար։ Վերջապէս տեսայ որ կապիկի ձագերէն մէկը զգուշութեամբ իր ձեռքը երկնցուց և ուրիշ փոքրիկ կապիկի մը պոչէն բռնելով սկսաւ քայլել։ Միւս

ձագը ետ ետ գնաց, բայց անոնց մայրերը եկեղեցւոյ մէջ անոնց ըրած այս թեթեւութեանը յայտնապէս չհաւնեցան։ Եւ իւրաքանչիւրն իր ձագին ականջին մէջմէկ հարուած տուաւ իբր թէ ըսելով, «Հանդարտ կեցիր, եկեղեցիին մէջ ատանկ կը կենան»։ Այսպէս պարկեշտութեամբ նստան մինչև որ քարոզիչը աւարտեց քարոզը, և մինչև որ Աւետարաններ և տետրակներ բաժնեցինք ունկնդիրներուն, և քաղաքավարութեամբ անոնց մնաք բարեաւ ըսելով մեր վրանները դարձանք։»

— 333 —

ՍՊԱՐԱՊԵՏԸ ՕԳՆԵՅ ԱՆՈՆՑ

Մեծագոյն մարդիկ են որ ամենէն աւելի կը մոռնան իրենց բարձր աստիճանը, բայց այս կերպով քիչ անգամ կը կորսնցնեն բան մը։

Ուայինկիթըն օր մը գինուորներու փոքր խումբի մը պատահեցաւ որոնք սաստիկ կ'աշխատէին պատերազմի վերաբերեալ գործիքներ, դէնքեր, ևն. վերցնելու, փառասէր փոքրիկ սպայի մը հրամանին տակը, որ իր հրամանները կու տար արդարեւ շատ վճռական կերպով։ Ուայինկիթըն տեսնելով մարդոց շատ ծանր աշխատութիւնը, ձիէն վար իջաւ, օգնեց մարդոցը սաստիկ քրտնելով, մինչև որ վերցուելու բեռը վեր առնուեցաւ։ Յետոյ դառնալով սպային, հարցուց թէ ինչո՞ւ ինքն ալ չօգնեց։ Եւ սա խիստ պատասխանն ընդունեց. «Չէք գիտեր թէ ես գնդապետն եմ»։ «Ե՛հ, աղէկ», ըսաւ Ուայինկիթըն, «եթէ ուրիշ անգամ քու մարդիկդ այսպիսի ծանր բեռ մը վերցնեն, սպարապետիդ լուր դրկէ»։ Եւ ձին մէկդի քշեց։ Գնդապետը սոսկաց և պապանձեցաւ։

— 333 —

ՊԶՏԻԿ ԳԵՏՆԱԽՆՁՈՐ ՄԸ

Ամերիկեան Գոնէքթիքըթ նահանգին Թորնտ քաղաքէն մարդ մը շատ պզտիկ գետնախնձոր (apple) մը գըտաւ իր դրպաններէն մէկուն մէջ երբ գործէն տուն դարձաւ։ «Տնկէ ասիկա», ըսաւ ծիծաղելով տասներկու տարեկան տղի մը որ իր հետ կը բնակէր, «և ատոր արդիւնքը քեզի պիտի բաւէ մինչև որ չափահաս ըլլաս»։

Այդ փոքրիկ փայլուն տղան առաւ գետնախնձորը և կտրեց բաժնեց զանիկա այնքան մասերու որքան «աչքեր» ունէր պտուղը, և տնկեց զանիկա։ Չորս տարիէն 400 գրիւ (լիւ) գետնախնձորի տէր ըլլաւ։

Ամերիկայի Միսիսսիպիի Գոնէքթիքըթ նահանգի Արտոնատէր Դ. Բ. Պիթեր Տնօրէն—Խմբագիր Դ. Բ. Չիլդրէ Զինճանճըար Կողմէն Ամերիկայի Կոնստանտինոպոլիս Ի ՏՊԱՐԱՆԻ Ա. ՅԱՌԱ ՊԵՏԱԾԱՆԻ